

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จากนโยบายการปฏิรูประบบราชการในปี พ.ศ. 2540 รัฐบาลได้ดำเนินการปฏิรูประบบราชการและปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐ เพื่อเปลี่ยนแปลงระบบบริหารภาครัฐแบบเดิมสู่รูปแบบการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ โดยเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง ภาครัฐมีการลดขนาดของระบบราชการ จำกัดการขยายตัวภาคราชการ กำลังคนในภาครัฐ การเพิ่มบทบาทของส่วนราชการในท้องถิ่นในการบริหารจัดการด้านแผนงาน บุคลากร งบประมาณ และลดขั้นตอนในการทำงานที่ไม่จำเป็น เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและความเป็นอิสระจากส่วนกลาง ซึ่งจากนโยบายดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน(ก.พ.) ได้ทำการสำรวจแนวคิดของส่วนกลาง เพื่อทบทวนบทบาทภารกิจและหน้าที่ของแต่ละกระทรวงที่มีอยู่ว่าภารกิจใดที่สมควรเปลี่ยนแปลง ปรับลดหรือถ่ายโอน ภารกิจใดควรกระจายให้แก่ภูมิภาคท้องถิ่นที่เน้นการทำงานในลักษณะองค์รวม มีความรวดเร็ว คล่องตัว โปร่งใสในการใช้อำนาจและการตัดสินใจ เพื่อสนองความต้องการของสังคมอย่างเป็นระบบ (จูติรัตน์ คีตโยธิน . 2549 : 3)

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นกระทรวงที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นกระทรวงภาคสังคม ในการทำหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาสังคม การสร้างความเป็นธรรม และความเสมอภาคในสังคม การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและความมั่นคงในชีวิต สถาบันครอบครัวและชุมชน โดยรวมส่วนราชการด้านนโยบายและการปฏิบัติ ประกอบด้วยกรมประชาสงเคราะห์ สังกัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (สยช.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ (กสส.) สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กองพัฒนาสตรี เด็ก และเยาวชน กรมการพัฒนาชุมชน การเคหะแห่งชาติ (กคช.) สังกัดกระทรวงมหาดไทย สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(พอช.) สังกัดกระทรวงการคลัง เป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อเป็นองค์การและกลไกด้านสังคมในการบรรลุนโยบาย

ของรัฐบาล ที่ให้ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะเด็ก เยาวชน สตรี ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ มีความมั่นคงในการดำรงชีวิตให้มีการพิทักษ์ และคุ้มครองสิทธิ ตามกรอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 โดยบูรณาการแนวคิด ทิศทาง และการบริหารให้เป็นระบบจากภาคีทุกภาคส่วนและทุกระดับ ส่วนราชการที่สังกัด กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตามมาตรา 17 คือ สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็กเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ (สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. 2550 : 5)

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เป็นราชการบริหาร ส่วนภูมิภาคของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตามกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์ พ.ศ. 2545 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2547 ซึ่งมีโครงสร้างที่ปรับเปลี่ยนมาจากสำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัดในสังกัดกรมประชาสงเคราะห์ ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบเดิมส่วนใหญ่เป็นงานให้บริการช่วยเหลือและจัดสวัสดิการแก่ คนชรา คนไร้ที่พึ่ง สตรี ครอบครัว ผู้ขาดโอกาสทางสังคม ครอบครัวผู้มีรายได้น้อย ประชาชน ผู้ประสบปัญหาสังคม การสงเคราะห์และพัฒนาชาวเขา การสงเคราะห์และฟื้นฟูผู้ประสบภัย และการสงเคราะห์ช่วยเหลือครอบครัวยากจนให้มีที่ดินประกอบอาชีพในนิคมสร้างตนเอง เป็นต้น การให้บริการทางสังคมที่กล่าวมาเป็นการทำงานในลักษณะหน่วยปฏิบัติ ต่างจาก สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดที่เป็นหน่วยงานในลักษณะ หน่วยงานด้านวิชาการ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาวิเคราะห์และรายงาน สถานการณ์ทางสังคมและเศรษฐกิจ เพื่อการกำหนดนโยบายในระดับจังหวัดรวมทั้ง เสนอแนะแนวทางแก้ไข (2) ประสานและจัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรมด้าน การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้เป็นไปตามแผนนโยบายของกระทรวง (3) ส่งเสริมและประสานการดำเนินงานการจัดกิจกรรมต่างๆ ตามภารกิจและเป้าหมาย ของหน่วยงานในกระทรวง (4) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการดำเนินงานกับองค์กร เครือข่ายในจังหวัด ทั้งภาครัฐและเอกชน (5) ส่งเสริม ประสานงาน และดำเนินการ ช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมรวมทั้งส่งต่อหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและ เอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดสวัสดิการสังคมตามกฎหมาย (6) เป็นศูนย์ข้อมูล

ด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในระดับจังหวัด (7) เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และรณรงค์ให้มีการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้งความก้าวหน้าทางวิชาการ และผลการปฏิบัติงานของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (8) ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

โดยที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เป็นกลไกระดับภูมิภาคที่สำคัญของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่จะสามารถปฏิบัติภารกิจด้านการพัฒนาสังคมเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์ให้เข้าถึงและครอบคลุมประชาชนทุกพื้นที่ทั่วประเทศและภารกิจหน้าที่ที่เปลี่ยนแปลงสู่บทบาทหน้าที่ใหม่ยังขาดตัวชี้แนะที่เป็นรูปธรรมในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน และประกอบกับการปฏิรูประบบราชการที่เปลี่ยนแปลงแนวทางการบริหารราชการ เพื่อมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์แทนการบริหารที่เน้นปัจจัยนำเข้าและกระบวนการในอดีต สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงเห็นความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องมีการกำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดในการปฏิบัติงานให้กับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เพื่อเป็นแนวทางชี้้นำการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจนและมีมาตรฐานเดียวกัน อันจะยังผลไปสู่เป้าประสงค์มุ่งให้ประชาชนมีความมั่นคงในการดำรงชีวิตมีบริการสวัสดิการสังคมและการคุ้มครองอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และเสมอภาค สามารถช่วยเหลือและพัฒนาตนเอง ครอบครัว และชุมชน เป็นสังคมสันติสุข น่ายุติและยั่งยืนต่อไป (สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ . 2547: 2.3)

งานสวัสดิการสังคม (Social welfare) เกี่ยวข้องกับ “ การอยู่ดีมีสุข ” ของคนในสังคมตั้งแต่เกิด จนตาย มีองค์กรเกี่ยวข้อง 3 ภาคส่วน คือ (1) ส่วนภาครัฐ (Government Organization : GO) เช่น กระทรวง ทบวง กรม จังหวัด รวมทั้งส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2) ส่วนภาคเอกชน (NGO) ได้แก่ มูลนิธิ ชมรม และ (3) ส่วนภาคประชาชน ได้แก่ กลุ่มเกษตรกร กลุ่มประชาสังคม เป็นต้น ซึ่งองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการสังคม แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ องค์กรสวัสดิการสังคมของภาครัฐ และ องค์กรสาธารณประโยชน์ที่ได้รับการรับรองให้ดำเนินการจัดสวัสดิการ ซึ่งการบริหารสวัสดิการสังคม แม้จะมีหน่วยงานในภาคส่วนรัฐเป็นผู้รับผิดชอบหรือ เป็นเจ้าภาพในการดำเนินการแต่ก็มีได้หมายความว่าจำเป็นต้องเป็น “เจ้าของ” ในงานนั้น จึงมีการเปิดโอกาส

ในสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมด้วย (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม แห่งชาติ.2550 : 5)

จากเจตนารมณ์ของรัฐ มีความมุ่งหวังให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการปกครองตนเองภายใต้ระบอบประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการปกครอง ส่วนท้องถิ่น ซึ่งถือว่าเป็นโครงสร้างของระบบการปกครองที่ใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่น โดยตรง และเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการปกครองของประชาชนในท้องถิ่น รัฐจึงได้ กำหนดให้มีการกระจายอำนาจในการปกครองให้กับท้องถิ่น โดยตราพระราชบัญญัติ กำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 โดยยึดหลักแบ่งการปกครองตนเองและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ซึ่งรัฐ จะต้องให้อิสระกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำหนดนโยบายในการปกครอง การบริหารงานบุคคล การเงินการคลัง เพื่อให้ท้องถิ่น ได้พึ่งตนเอง และตัดสินใจในกิจการ ของท้องถิ่น ได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจและระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการตลอดทั้ง โครงสร้างพื้นฐาน สาธารณสุขในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ ซึ่งอำนาจ ในการปกครองท้องถิ่นนั้น เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นเป็นหลัก รัฐบาลจะทำหน้าที่ในการ กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็นภายใต้กรอบของกฎหมายการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจที่รัฐดำเนินการ อยู่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ และการจัดสรรรายได้ในระบบจัดเก็บ ภาษีอากรให้เหมาะสมกับภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการ จัดบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง (วุฒิสถา คัน ไชย. 2547 : 25)

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ในหมวด 1 มาตรา 12 กำหนดให้มีคณะกรรมการ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ จัดทำ แผนการกระจายอำนาจ รวมถึงการยกเลิกกฎหมายที่ขัดแย้งในเชิงปฏิบัติงานออกไป ทำให้การถ่ายโอนงานปรากฏรูปธรรมชัดเจนมากขึ้น ซึ่งได้กำหนดอำนาจในการจัดบริการ สาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมวด 2 มาตรา 16 (10) การสังคมสงเคราะห์และ การพัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี คนชรา ผู้ด้อยโอกาส และในมาตรา 30 ได้กำหนดให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมในการรับถ่ายโอนอำนาจภารกิจให้ดำเนินการ

ภายใน 4 ปี และให้ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน 10 ปี สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังขาดความพร้อม

แผนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ได้กำหนดแนวทางการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการถ่ายโอนภารกิจได้กำหนดไว้ 6 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน (2) ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต (3) ด้านการจัดระเบียบชุมชนสังคมและการรักษาความสงบ (4) ด้านการวางแผนส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว(5)ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (6) ด้านศิลปวัฒนธรรม ซึ่งจะเห็นได้ว่าภารกิจด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตนั้น ได้แบ่งเป็นกลุ่มภารกิจ คือ (1) การส่งเสริมอาชีพ (2) งานสวัสดิการสังคม ซึ่งได้แก่ การสังคมสงเคราะห์ พัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา ผู้ด้อยโอกาส (3) งานนันทนาการ เช่น การส่งเสริมกีฬา การจัดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ (4) ด้านการศึกษาทั้งในและนอกระบบ (5) การสาธารณสุข (6) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย โดยระบุชัดเจนว่า ในด้านงานสวัสดิการสังคม และการจัดการศึกษานั้น เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องทำ โดยได้มีการกำหนดระยะเวลาในการถ่ายโอนงานดังกล่าวเป็น 2 ช่วง คือ ในช่วง 4 ปีแรก (พ.ศ.2544 - 2547) ช่วงที่สองระยะเวลา 1 - 10 ปี (พ.ศ. 2544 - 2553) ผลการถ่ายโอนงานในช่วง 4 ปีแรก ในส่วนภารกิจของกรมประชาสงเคราะห์เดิม และในส่วนของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนงานไปแล้ว เช่น การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพคนพิการ ได้รับมอบภารกิจการถ่ายโอนในปีงบประมาณ 2544 - 2545 (จุติรัตน์ คิศจโยธิน . 2550 : 4)

งานสวัสดิการสังคมนั้น เป็นนโยบาย ระเบียบ วิธีปฏิบัติ และระบบการจัดการทางสังคมเพื่อตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของประชาชน รวมทั้งการป้องกัน แก้ไขปัญหาและนำสู่การพัฒนาสังคม งานสวัสดิการสังคม จึงเป็นการจัดการบริหารทางสังคม เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของ ประชาชน โดยเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญในความเป็นพลเมือง และเป็นตัวกำหนดความหมายความมั่นคงของมนุษย์ เมื่อเกิดการกระจายอำนาจการปกครองและการถ่ายโอนภารกิจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อการกระจายอำนาจการบริหาร ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ภารกิจหลักของการปกครองและการบริหาร จึงอยู่ที่การจัดการด้านสวัสดิการสังคมของท้องถิ่น บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในบริบทของการจัดสวัสดิการสังคม ถือว่าเป็นงานในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่จำเป็น จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งไม่เฉพาะด้วยเป็นภารกิจในหน้าที่ตามกฎหมายเท่านั้น แต่เป็นภารกิจหน้าที่

ความสัมพันธ์ทางสังคมของผู้อยู่ในบทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่พึงมีต่อญาติพี่น้อง และคนในชุมชนของตน (สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ . 2546: 10)

ปัญหาคนพิการที่มีแนวโน้มสูงขึ้นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าหรือการสงเคราะห์ ช่วยเพื่อลดปัญหาในรูปแบบเดิมๆ นั้นไม่เพียงพอ ดังนั้น เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลใน จังหวัดหนองคาย ได้รับผิดชอบภารกิจ ตามมาตรา 66 และ 67 รวมทั้งได้รับการถ่ายโอน อำนาจหน้าที่แล้ว หากองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถปฏิบัติตามกฎหมาย และมีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และงานสวัสดิการสังคม ตลอดจนมีแผนจัดสวัสดิการสังคมแก่ คนพิการอย่างเหมาะสมจะก่อให้เกิดผลดีต่อคนพิการในชุมชนที่จะรับบริการสวัสดิการ สังคมจากองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างครอบคลุมทุกด้าน ดังนั้นการให้บริการ ด้านคนพิการในชุมชนถือเป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมาย และ เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ปฏิบัติงานในด้านคนพิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2550 : 8)

กลุ่มสวัสดิการสังคมและพิทักษ์คุ้มครองสิทธิ มีหน้าที่พิทักษ์คุ้มครองสิทธิ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เช่น คนพิการ ซึ่งคนพิการต้องได้รับสิทธิการจัดสวัสดิการ ทางสังคมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 จากการสำรวจคนพิการทั้งหมดในจังหวัดหนองคาย ที่จดทะเบียนคนพิการ ตั้งแต่ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2537 ถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2551 รวมทั้งสิ้น 12,642 คน (ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน 2551 สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดหนองคาย) มีหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่จัดบริการให้แก่ คนพิการ เพื่อคนพิการสามารถรับสิทธิประโยชน์ที่พึงจะได้รับ ซึ่งการเข้าถึงบริการต่างๆนี้จำเป็นต้องทราบขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติเพื่อขอรับสิทธิอย่างถูกต้อง ในส่วนของสำนักงาน พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคายดำเนินงานด้านคนพิการ 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการจดทะเบียนคนพิการ (2) ด้านเงินสงเคราะห์คนพิการในครอบครัว และ (3) ด้านกองทุนกู้ยืมเงินคนพิการ

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยซึ่งเป็นบุคลากรปฏิบัติงานด้านคนพิการของสำนักงาน พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัย ปัญหาการดำเนินงานด้านคนพิการของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดหนองคาย ว่าคนพิการมีปัญหาในการรับบริการจากสำนักงานพัฒนาสังคมและ

ความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและเสริมสร้างการดำเนินงานด้านคนพิการให้เกิดประโยชน์ต่อคนพิการในจังหวัดหนองคายต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการดำเนินงานด้านคนพิการของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคายตามความคิดเห็นของคนพิการในจังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคนพิการ ที่มีเพศ และอายุแตกต่างกันต่อปัญหาการดำเนินงานด้านคนพิการของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่อปัญหาการดำเนินงานด้านคนพิการของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัญหาการดำเนินงานด้านคนพิการของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. คนพิการในจังหวัดหนองคายที่มี เพศ และอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานด้านคนพิการของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคายแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ คนพิการในจังหวัดหนองคาย จำนวน 12,642 คน (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย : พศชจิกายน 2551)
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้กำหนดจากขนาดประชากร โดยหากกลุ่มตัวอย่างจากการใช้สูตร ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 : 727) ได้คนพิการจำนวน 387 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่ คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่
  - 1.1 เพศ
  - 1.2 อายุ
2. ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ ความคิดเห็นของคณพิการต่อปัญหาการดำเนินงานด้านคณพิการของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็น หมายถึง สิ่งที่เราทราหรือความรู้ที่เกิดขึ้นภายในใจและสิ่งที่เห็นและรู้เข้าใจนำไปสู่ข้อวินิจฉัยหรือความเชื่อที่แสดงออกตามที่เห็น รู้หรือคิด ของคณพิการในจังหวัดหนองคายเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านคณพิการของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย
2. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หมายถึง สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย สังกัด กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
3. ปัญหาการดำเนินงานด้านคณพิการ หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคต่อการดำเนินงานด้านคณพิการในสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย 3 ด้าน ได้แก่
  - 3.1 ด้านการจดทะเบียนคณพิการ หมายถึง การจดทะเบียนคณพิการที่มีหลักฐานเอกสารรับรองความพิการจากโรงพยาบาล (ตัวจริง) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน เอกสารผู้ดูแล/ผู้ปกครองของคณพิการ และรูปถ่าย
  - 3.2 ด้านเงินสงเคราะห์คณพิการในครอบครัว หมายถึง เงินช่วยเหลือครอบครัวที่มีคณพิการอยู่ในความอุปการะหรือเป็นคณพิการที่ประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจ รายได้น้อย ไม่เพียงพอแก่การครองชีพ ปัญหาการซ่อมแซมที่อยู่อาศัย ปัญหาความยากจน ประสบปัญหาภัยธรรมชาติ ไม่มีเงินทุนประกอบอาชีพ เป็นต้น

3.3 ด้านกองทุนกู้ยืมเงินคนพิการ หมายถึง เงินกู้ยืมเพื่อสนับสนุนให้คนพิการที่มีศักยภาพสามารถประกอบอาชีพได้ด้วยตนเอง ต้องเป็นคนพิการที่จดทะเบียนคนพิการให้กู้ยืมภายในวงเงิน 40,000 บาท โดยไม่มีคอกเบี้ยและต้องผ่อนชำระภายในระยะเวลา 5 ปี

4. คนพิการ หมายถึง บุคคลที่ได้รับการจดทะเบียนคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และต้องมีสมุดประจำตัวคนพิการ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ข้อสนเทศที่ได้จากการวิจัยสามารถใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนปรับปรุง พัฒนางานด้านคนพิการของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY